

Beoordelingsverslag Archief- en Informatiebeheer Het Bildt, Franekeradeel en Menameradiel over 2016 en 2017

3 oktober 2018

De provincie oefent Interbestuurlijk toezicht (IBT) uit op wettelijke taken van uw gemeente. Het IBT omvat in beginsel alle wettelijke taken die de gemeente uitvoert, waaronder het risicovolle beleidsdomein archief- en informatievoorziening. Voor de beoordeling van dit beleidsdomein hebben wij op 16 juli 2018 de volgende informatie van u ontvangen over 2017:

- Het besluit van het rechtsopvolgende College van B&W van 10 juli 2018
- De Informatienota voor de Gemeenteraad. Hij is direct in de Raad geweest (11 juli 2018). Er zijn geen opmerkingen uit de Raad
- Het jaarverslag Archief- en Informatievoorziening 2016-2017, waarin de KPI's zijn verwerkt

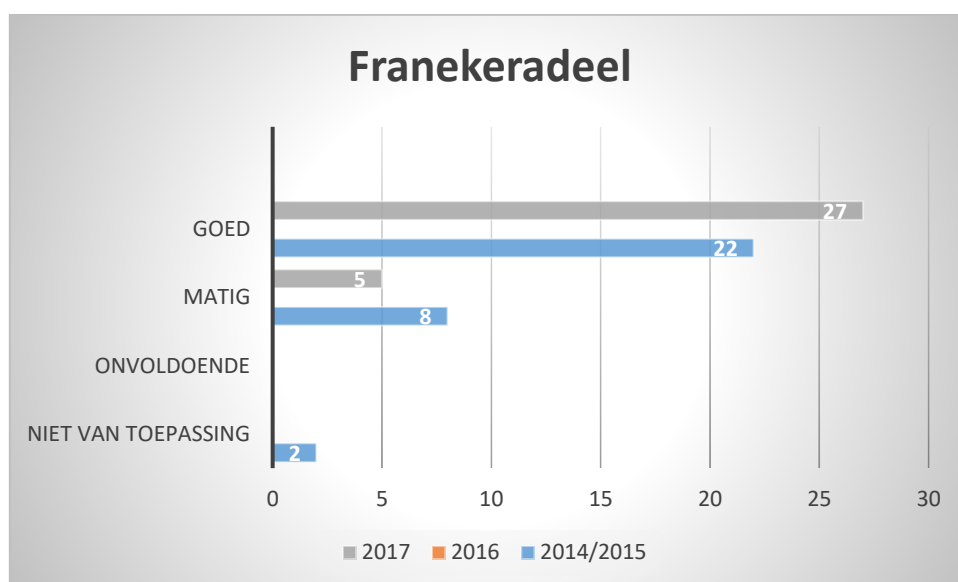
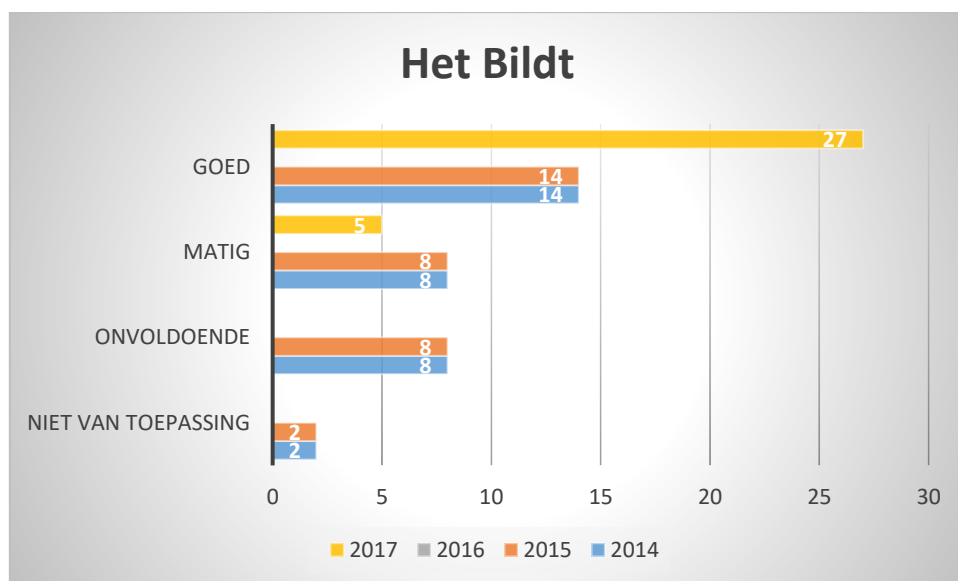
De beoordeling heeft plaats gevonden op basis van een beoordelingskader dat op 2 februari 2016 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. De 4 cruciale thema's zijn:

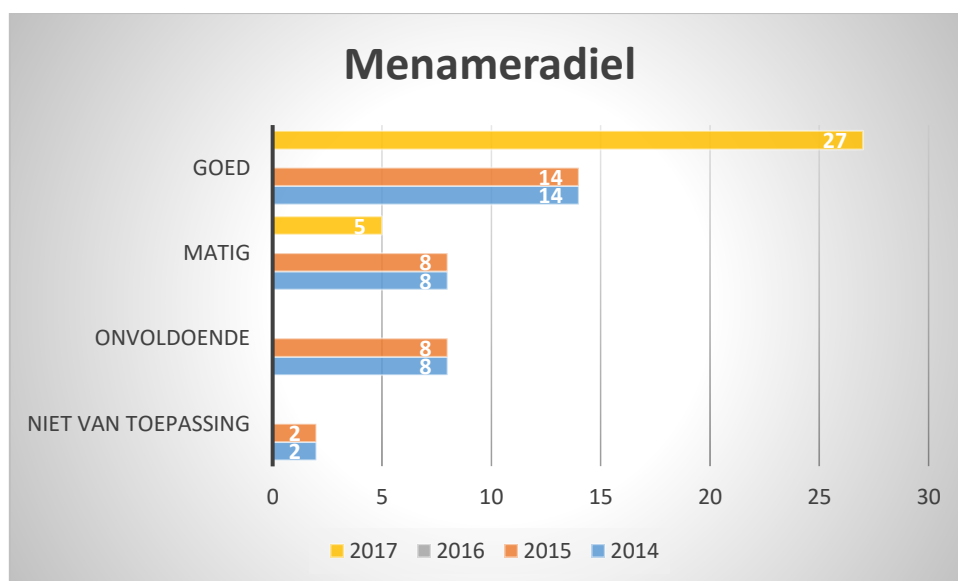
1. Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.
2. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.
3. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.
4. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende omgevingen

Deze thema's, die in samenwerking met Friese, Groninger en Drentse gemeenten zijn opgesteld, zijn ontleend aan de 'VNG Handreiking Horizontale verantwoording Archiefwet 1995 via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's).' Per thema zijn aan KPI's een beoordeling goed (groen), matig (oranje) of onvoldoende (rood) toegekend. Samen hebben deze geleid tot een eindoordeel goed, matig of voldoende. Voor een beoordeling 'goed', moet aan alle beoordelingscriteria zijn voldaan. Een matige score betekent dat u nog niet voldoet aan alle wettelijke vereisten, zoals samengevat in het verslag en de vier cruciale thema's, maar dat er wel een passend verbeterplan is. Scoort uw gemeente onvoldoende dan betekent taakverwaarlozing. Er wordt onvoldoende voldaan aan alle wettelijke vereisten, zoals samengevat in het verslag en de vier cruciale thema's en dat er geen passend verbeterplan is gemaakt of wordt nageleefd.

Op basis van de door ons ontvangen informatie concluderen wij dat u nog niet voldoet aan alle wettelijke vereisten, maar dat u voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat er geen sprake is van taakverwaarlozing. In IBT-termen is dit de classificatie matig. Deze kwalificatie betekent voor u dat de verbeteringen goed zijn opgepakt, maar nog niet hebben geleid tot de gewenste eindresultaten, zoals bedoeld door de VNG. Het is dus nadrukkelijk geen kwalitatief oordeel, maar een indicatie van de mate waarin wordt voldaan aan de wettelijke taak op het beleidsdomein archief- en informatiebeheer.

Hieronder staat vermeld op hoeveel onderdelen uw gemeente in 2017 goed, matig of onvoldoende heeft gescoord. Ter vergelijking zijn de scores over eerdere jaren ook vermeld. Omdat het verslag van de gemeente geen onderscheid maakt tussen 2016 en 2017 is hieronder 2016 niet apart genoemd.

Bij de beoordeling over 2018 zullen wij met name kijken in hoeverre u de in uw verslag genoemde aanbevelingen ter hand heeft genomen en wat u hebt gedaan met onze opmerkingen in dit beoordelingsverslag (met name of u de archiefinventarissen van in elk geval Franekeradeel en haar rechtsvoorgangers gepubliceerd heeft op www.friesarchiefnet.nl).

Het verslag over het archiefbeheer

In het verslag wordt ingegaan op de 10 hoofdstukken van de KPI's. Per hoofdstuk staan aanbevelingen vermeld, deze zijn echter niet SMART geformuleerd. Onduidelijk is dus wie wat wanneer gaat doen en wat het uiteindelijke resultaat is.

1. Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem

Op dit thema heeft u op zeven onderdelen goed, op een onderdeel matig en op nul onderdelen onvoldoende gescoord. In IBT-termen is de score matig. De onderdelen waarop u matig heeft gescoord worden hieronder toegelicht.

1.2 Verordening toezicht archiefbeheer	
1.3 Besluit informatiebeheer	
1.6 Mandaatregeling archiefzorg	
1.7 Uitbesteden archiefbeheer(staken)	
2.1 Kwaliteitssysteem archiefbeheer	
4.2 Functionele eisen	
10.3 Mensen, kwalitatief t.b.v. beheer	
10.4 Mensen, kwantitatief t.b.v. toezicht	

10.4 Mensen, kwantitatief t.b.v. toezicht

Door het nog ontbreken van een gemeentearchivaris of gemeentelijk archiefinspecteur, het belang waarvan overigens door de VNG wordt aangegeven bij KPI-vraag 2.2, wordt het toezicht formeel uitgeoefend door de gemeentesecretaris. Dit toezicht komt er in de praktijk op neer dat DIV-medewerkers hun eigen werkzaamheden beoordelen en daardoor (onbewust) zaken over het hoofd kunnen zien. Franeker is in 2018 bezig met historisch centrum Waadhoeke in oude stadhuis. In oktober start met vrijwilligers vooralsnog olv Jan Metzlar.

2. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht

Binnen dit thema hebt u op zes onderdelen goed, op twee onderdelen matig en op nul onderdelen onvoldoende gescoord. In IBT-termen is de score matig. De onderdelen waarop u matig heeft gescoord worden hieronder toegelicht.

3.1 Geordend overzicht	
3.2 Authenticiteit en context (metagegevens)	
3.3 Systeem voor toegankelijkheid	
3.4 Duurzame materialen en gegevensdragers	
3.5 Duurzame verpakkingsmaterialen bij opslag	
3.6 Systeem voor duurzaamheid	
4.4 Opslagformaten	
4.6 Converteren en migreren	

3.6. Systeem voor duurzaamheid

Een bewaarstrategie dient ertoe de duurzaamheid van papieren én digitale archiefstukken op langere termijn te borgen. Zonder periodieke vervanging van de duurzame verpakkingsmaterialen, bijvoorbeeld, wordt de overlevingstijd van papieren archieven onnodig bekort. Digitale archieven worden onleesbaar of gaan gemakkelijk verloren, als er geen systematische zorg is voor bijvoorbeeld het gebruik van (verouderde) bestandsformaten en veilige opslag. U beschikt nog niet over een bewaarstrategie, maar dit wordt wel als aanbeveling genoemd in uw verslag. Dit staat in het verbeterplan gepland op december 2018, waarvoor alle lof.

4.4 Opslagformaten

Binnen uw DMS wordt automatisch van elk origineel bestand een pdf-A1 archiefbestand gemaakt. Echter niet duidelijk is welke open formaten uw organisatie gebruikt voor bestanden die niet als pdf-A1 bestand opgeslagen kunnen worden. Denk hierbij aan GIS-bestanden, en e-mails. Het voorschrijven van bepaalde verplichte opslagformaten is dus wel degelijk van belang. Kijk voor meer informatie op www.forumstandaardisatie.nl. Verder, het is van belang om uit te leggen waarom uw organisatie gebruik maakt van opslagformaten die niet aan een open standaard voldoen. Beleid ten aanzien van verplichte opslagformaten staat ook gepland op december 2018.

3. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld

Bij dit thema heeft u op acht onderdelen goed, op een onderdeel matig en op nul onderdelen onvoldoende gescoord. In IBT-termen is de score matig. De onderdelen waarop u matig hebt gescoord worden hieronder toegelicht.

5.1 Archiefselectielijst en stukkenlijst	
5.2 Vernietiging en verklaringen	
5.3 Vervanging, besluiten en verklaringen	
6.1 Overbrenging na 20 jaar	
6.2 Verklaringen van overbrenging	
8.1 Beschikbaarheid originelen en dubbel	
8.2 Beperking openbaarheid na 20 jaar	
8.3 Beperking openbaarheid na 75 jaar	
8.6 Regulering fysiek bezoek en gebruik	

8.1 Beschikbaarheid originelen en dubbel

Blijkens uw verslag zijn bij alle drie gemeenten de openbare archieven kosteloos te raadplegen en is een studiezaal beschikbaar voor meerdere onderzoekers. Hiervoor onze complimenten. Echter, een groot deel van vooral de archieven van Franekeradeel en haar rechtsvoorgangers zijn nog niet beschikbaar via www.friesarchiefnet.nl. Beschikbaar stellen via Internet beschouwen wij als een vanzelfsprekend aspect van de openbaarheid van uw archief. Dit wordt in 2018 afgerond.

4. Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende omgevingen

Op dit thema heeft u op zes onderdelen goed, op één onderdeel matig en op nul onvoldoende gescoord. In IBT-termen is de score matig. De onderdelen waarop u matig heeft gescoord worden hieronder toegelicht.

4.1 Opbouw digitaal informatiebeheer	
7.2 Archiefbewaarplaats	
7.3 Archiefruimten	
7.4 E-depot	
9.1 Onderdeel gemeentelijk rampenplan	
9.2 Plan veiligheid, calamiteiten en ontruiming	
10.2 Mensen, kwantitatief t.b.v. beheer	

7.4 E-depot

Zoals bijna alle overheidsorganisaties beschikt u nog niet over een E-depot, maar onderzoekt u de mogelijkheden om dit in samenwerking met andere gemeenten op te zetten. Onduidelijk is wat u op dit gebied daadwerkelijk heeft onderzocht. Wij wijzen u er wellicht ten overvloede op dat één van de mogelijkheden, nl. het aansluiten bij het nationaal e-depot, de opmerkelijke consequentie heeft dat uw gemeente aan een GR met Tresoar moet deelnemen.

R.W. Steensma en J.B. de Vries, toezichthouders